

Malíř památce obětí hor

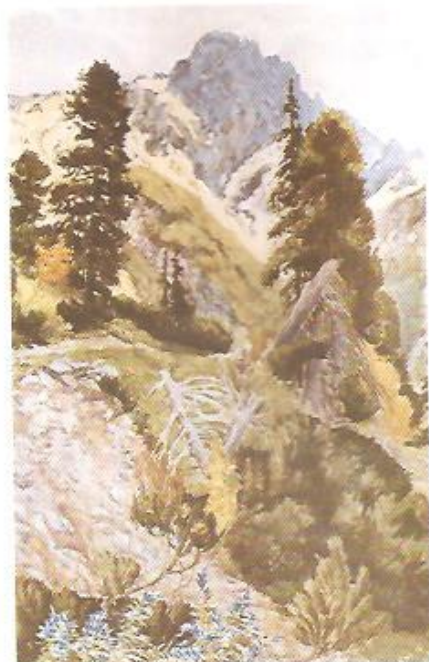
OTAKAR ŠTÁFL

(1884 – 1945) malíř, grafik

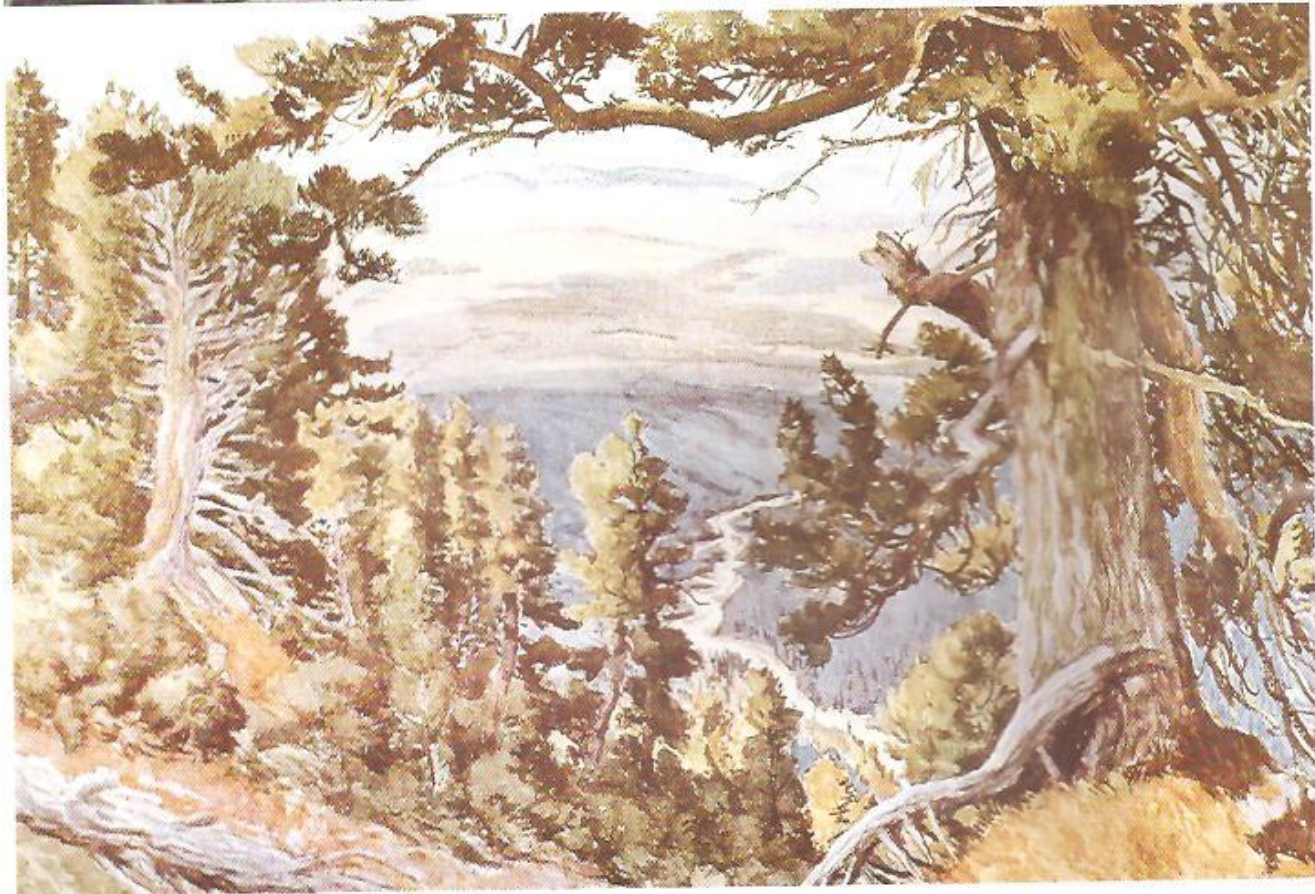
Světlo světa poprvé uzřel před Silvestrem roku 1884 na Vysočině. Otec byl školníkem na Obchodní škole a talentovaným řezbářem. Mladý Otakar po studii na gymnáziu odchází do Prahy, aby se tu věnoval své největší zálibě – kreslení. Stal se žákem krajinářské školy profesora Ferdinanda Engelmüllera, který zúročil jeho nesporný talent a vychoval z mladého Štáfle malíře a grafika. Celé dlouhé roky potkává ji lidé na Vysočině svého malíře s paletou a stojanem. Zachytává na svých obrazech rodné městečko Havlíčkův Brod, proměny přírody na milované Vysočině, ale věnuje se i grafice, návrhům na textilie, exlibris, dřevorezům, návrhům diplomů, pracuje na knižních ilustracích.

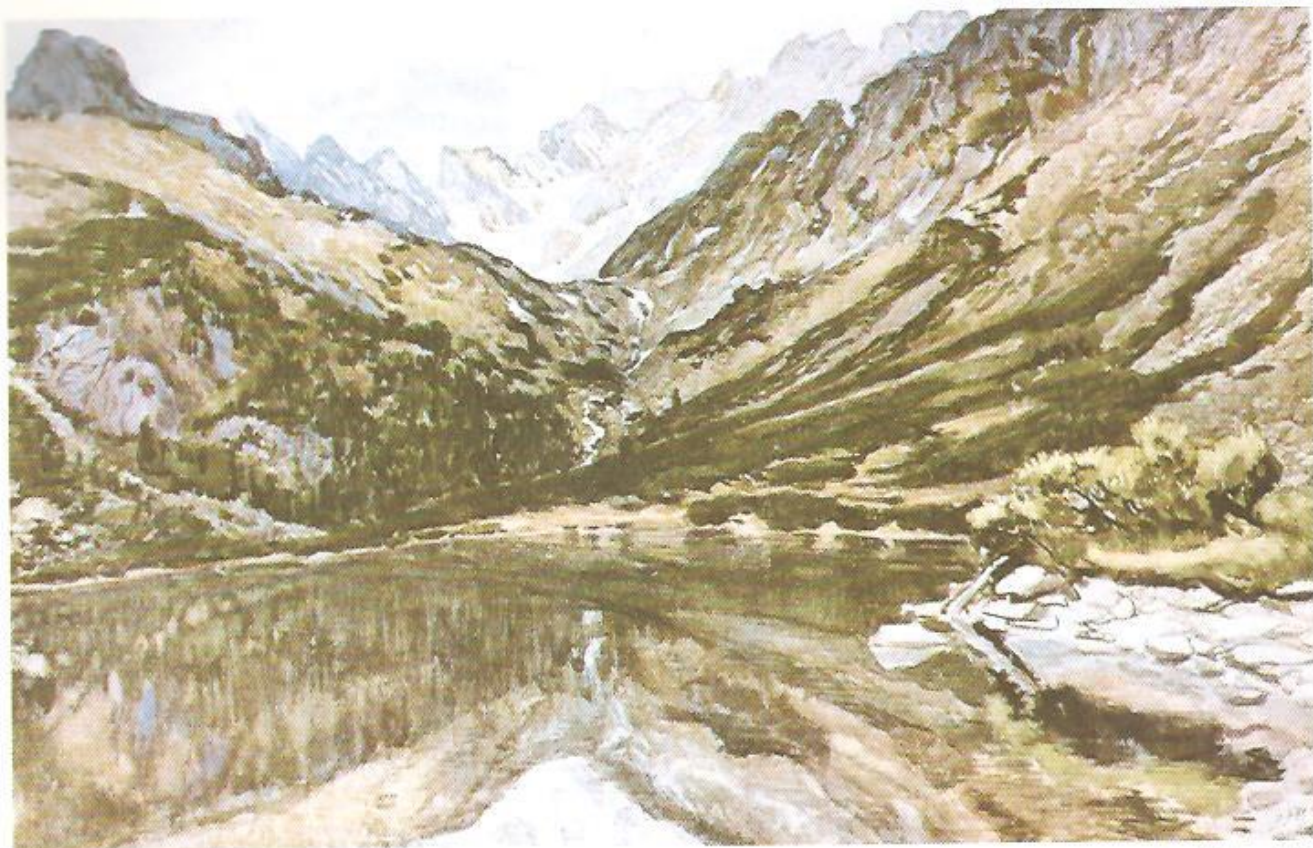
Jako mladý umělec pracoval Štáfl na Slovensku už před první světovou válkou, zejména v okolí Detvy a Heľpy. Po vzniku Československa objevuje krásy Vysokých Tater a spolu se svou druhou ženou Vlastou, která hory nesmírně milovala, se tu usadil natrvalo. Stal se spolunájemcem chaty na

Popradském plese. Z této základny podniká po mnohé roky cesty za náměty pro svoje výtvarné práce. Zobrazil zřejmě všechny tatranské doliny, štity a plesa nejen v akvarelech, ale i v monumentálních olejích. Tatry ho zcela okouzly. V touze zanechat něco hmatatelného ve svých milovaných velehorách přichází roku 1932 Štáfl s myšlenkou na vybudování Symbolického

(pokračování na str. 27)

(dokončení ze str. 2)

hřbitova. Původně uvažoval o stavbě na Štrbském plese, později navrhoval Drigant na svahu Patrie. To už získal pro svou myšlenku další nadšence, zejména pana Aloje Lutonského. Společně potom vybrali prostor pod Ostrvou u Popradského plesa. Velmi, velmi pomalu se začaly vynořovat obrysy budoucího unikátního díla, které nemá ve světě obdoby. Na O. Štáfla a A. Lutonského čekalo dlouhé období, během kterého bylo potřebné vyřešit mnoho problémů, sepsat mnoho žádostí, zdůvodnění, zabezpečit souhlas i projekty, ale zejména finanční prostředky. Roku 1936 se sen stává skutečností a s pracemi na unikátním hřbitově pod vrcholy tatranských štítů se začalo. Dílo pokračovalo až do ukončení a vysvěcení kaple na Symbolickém hřbitově v roce 1940. Do kaple namaloval Otakar Štáfl obraz Snášení raněného, ale tato olejomalba byla za 2. světové války zničena. Později ho nahradila dřevorezba podle původního Štáflova obrazu.

Po vzniku Protektorátu a Slovenského státu musel Štáfl opustit nejen hory, které si tak zamiloval, ale i nedokončené dílo - Symbolický hřbitov. Nikdy víc se už do Tater nevrátil. Během války žil a tvořil v Praze v Mánesově ulici. Na popeleční středu 14. února 1945 ve 12 hodin a 29 minut se tu zastavil život. V troskách bombou zasaženého domu zahynul Otakar Štáfl i se svou manželkou Vlastou. Odešel člověk, který měl ještě tolik uměleckých plánů, chuti do života. Svobody své vlasti se nedočkal. Na hřbitově pod Ostrvou ho symbolicky připomíná mosazná mališská paleta.

Iva Müllerová

Většina Štáflových olejomalb námětově čerpá z oblastí Vysokých i Západních Tater - Kriváň a Štrbské pleso v zimě, Popradské pleso, Terianské pleso v Nefcerke z vrcholu Kriváňa, Zelené pleso pod Kriváňem... Pro rozměrné obrazy a panorámy s motivy Českomoravské vysočiny a Vysokých Tater používal techniku akvarelu. Do oblasti užité grafiky patří návrh známek s motivy Vysokých Tater (1927) a plakát Vysoké Tatry (1931). Ilustroval Rozpustilého průvodce po Vysokých Tatrách od Haise - Týneckého a několik knih své ženy Vlasty - Reflexy na hladině, Hore zdar, Kamziček, Vzkříšení. Vytvořil též okolo 120 exlibrisů.

Výstavy: Praha 1908, 1924, 1933, Košice 1926, Hradec Králové 1928, Havlíčkův Brod 1940, Poprad 1995.

Výstava Otakara Štáflova je v Podtatranském muzeu v Popradě otevřená do konce srpna.

S CEPÍNEM A PEREM

Spisovatelka, publicistka a horolezkyň Vlasta Štaflová (nar. 1907) pochází z Petrovic nedaleko Rakovníka. S manželem žila trvale na chatě při Popradském plese ve Vysokých Tatrách. Po jeho boku se zúčastňovala i na přípravě a realizaci projektu symbolického hřbitova. V roce 1930 se pokusila založit tatranské alpinium. Uskutečnila prvovýstup středem jihozápadní stěny Volí věže. Byla členkou JAMES a propagátorkou horolezectví mezi mládeží. Většina povídek arománů

byla určena mládeži. Zahynula s manželem při leteckém náletu na Prahu.

REPROFOTO: MÁRIA BARANOVÁ